

КЛІНІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТЕФЛАЗИДУ І ЦИКЛОФЕРОНУ ПРИ ХРОНІЧНИХ ГЕПАТИТАХ В ТА С

О.Л. Івахів, М.А. Андрейчин, Н.Ю. Вишневська, В.П. Борак, Г.П. Китай,
Л.С. Надал

Медична академія ім. І.Я. Горбачевського, Міська комунальна лікарня
швидкої допомоги, м. Тернопіль

Проблема лікування хворих на хронічні вірусні гепатити (ХВГ), насамперед В (ХГВ) і С (ХГС), має не лише медичне, але й соціальне значення. Це зумовлено рядом причин – широким їх розповсюдженням і щорічним зростанням захворюваності, часто несприятливими наслідками, високим відсотком виходу на інвалідність і значною летальністю. Рекомбінантні інтерферони і противірусні хіміопрепарати поки що не виправдали покладених на них надій через низьку ефективність, часті побічні реакції і значну вартість, що недоступна більшості хворих.

Метою роботи було підвищити ефективність комплексного лікування хворих на ХГВ і ХГС за рахунок препаратів протефлазиду і циклоферону.

Обстежено 56 хворих на ХВГ, у тому числі 31 на ХГВ і 25 на ХГС. Вік хворих - від 16 до 53 років, чоловіків - 44, жінок - 12. Діагноз верифіковано за допомогою виявлення маркерів: анти-HCV IgM, анти-HCV сумарні, HBsAg, анти-HBs - методом ІФА, у частини хворих - РНК HCV і ДНК HBV - полімеразною ланцюговою реакцією. Залежно від способу лікування пацієнтів розділили на 5 груп: 1-а (13 осіб) - хворі на ХГС, які отримували базисне лікування; 2-а (12) - хворі на ХГС, у комплексному лікуванні яких застосовували ще й протефлазид і циклоферон; 3-я (13) - пацієнти з ХГВ, що отримували базисне лікування; 4-а (11) - хворі на ХГВ, котрим на тлі базисної терапії призначали протефлазид, 5-а (7) - хворі на ХГВ, які отримували одночасно протефлазид і циклоферон. Групи хворих суттєво не відрізнялись за віком, статтю і тяжкістю перебігу гепатиту. Протефлазид - новий вітчизняний препарат, має імуномодулювальні властивості, стимулює синтез ендогенного інтерферону. Призначали його за такою схемою: 1-й тиж. - по 5 крапель, 2-3-й тиж. - по 10 крапель, 4-й тиж. - по 8 крапель 3 рази на добу. Циклоферон - низькомолекулярний індуктор ендогенного інтерференоутворення. Застосовували по 2 мл 12,5 % розчину внутрішньом'язово в такі дні: 1, 2, 4, 6, 8, 11, 14, 17, 20, 23-й.

При госпіталізації у хворих на ХГС і ХГВ відзначали помірно виражені жовтяницю, прояви інтоксикації, диспесичні явища, збільшення печінки, а у частини - ще й селезінки. Застосування протефлазиду і циклоферону, окремо і в поєднанні, пришвидшувало зникнення клінічних проявів хвороби (нудота, поганий апетит, загальна слабість), нормалізацію розмірів печінки.

При ХГС у пацієнтів, які отримували протефлазид і циклоферон, швидше наступала біохімічна ремісія, порівняно з хворими 1-ї групи. Так, при виписці зі стаціонару рівень білірубіну в сироватці крові в них був значно нижчим - відповідно $(25,8 \pm 3,2)$ проти $(36,6 \pm 1,7)$ мкмоль/л ($P < 0,05$), відзначено значнішу тенденцію до нормалізації активності АЛАТ -

відповідно ($1,3\pm0,2$) і ($1,5\pm0,1$) ммоль/(л^xгод). У хворих на ХГВ позитивна динаміка біохімічних показників була ще виразнішою. Вміст білірубіну в сироватці крові пацієнтів 4-ї і 5-ї груп при виписці становив ($24,6\pm2,4$) і ($25,6\pm1,4$) проти ($34,8\pm1,4$) мкмоль/л у хворих 3-ї групи, активність АлАТ була суттєво нижчою – відповідно ($0,9\pm0,1$) і ($1,0\pm0,1$) проти ($1,4\pm0,1$) ммоль/л^xгод).

Позитивний вплив протефлазиду і циклоферону на клінічні прояви ХГС і ХГВ й динаміку біохімічних показників проявляється не лише швидшим настанням ремісії, а при ХГВ ще й скороченням перебування хворих у стаціонарі - середній ліжко-день у пацієнтів 4-ї і 5-ї груп склав відповідно ($16,7\pm1,4$) і ($20,3\pm2,1$) проти ($28,5\pm2,6$) у хворих 3-ї групи ($P<0,05$).

Таким чином, застосування в комплексному лікуванні хворих на ХГС і ХГВ протефлазиду, окрім і в поєднанні з циклофероном, сприяло швидшому настанню клінічної і біохімічної ремісії, скороченню тривалості перебування пацієнтів у стаціонарі. Призначення препаратів разом не мало переваг порівняно зі застосуванням одного протефлазиду. Дослідження клінічної ефективності вказаних препаратів при ХВГ доцільно продовжити.

Вірусні хвороби. Токсікоз. Хламідіоз.

Матеріали науково-практичної конференції і пленуму Асоціації інфекціоністів України 5-6 травня 2004 р. м. Тернопіль (ст.26)